

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2016-112
(mr. J. Wortel, voorzitter, drs. L.B. Lauwaars RA en J.C. Buiten, leden en
mr. T.R.G. Leyh, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 20 mei 2015
Ingesteld door : Consument
Tegen : BinckBank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak : 10 maart 2016
Aard uitspraak : bindend advies

Samenvatting

Het verrichten van transacties van in Amerikaanse dollar (USD) genoteerde effecten komt door de rekeningstructuur van de Bank ten laste van de USD rekening van Consument. Daarmee werd direct een effectenkrediet geopend waarvoor de Bank Consument een debetrentevergoeding in rekening heeft gebracht. Daarover beklagt Consument zich. Hij heeft echter zelf gekozen voor execution only dienstverlening. Van hem mocht dan ook worden verwacht dat hij zich zou verdiepen in de aan hem verstrekte, op dit punt heldere, informatie alvorens hij overging tot gebruikmaking van de geboden handelsfaciliteit.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ondertekende Klachtformulier met bijlagen;
- het verweerschrift van de Bank;
- de reactie van Consument op het verweerschrift;
- de aanvulling van de Bank op haar verweerschrift
- de verklaring waarmee Consument de uitspraak van de Commissie als bindend aanvaardt;
- de ter zitting door de Bank overgelegde pleitnota met bijlagen.

Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 10 december 2015 te Den Haag en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

Bij de beoordeling van de klacht gaat de Commissie uit van de volgende feiten.

2.1 Na ondertekening van een daartoe strekkende overeenkomst in december 2012 belegt Consument bij de Bank op basis van het 'Zelf Beleggen' concept. De overeenkomst bepaalt onder meer dat op de beleggersrekening de Basishandleiding, de Basisvoorwaarden en de Algemene Bankvoorwaarden van toepassing zijn. Consument heeft bij het aangaan van de relatie tevens de aanvullende 'Overeenkomst Effectenkrediet' ondertekend. Daarmee heeft hij zich bekend verklaard met de Handleiding Effecten krediet, de Voorwaarden Effectenkrediet en de brochure Europese Standaardinformatie Effectenkrediet.

2.2 In de Basisvoorwaarden is opgenomen:

2.2.1 De bank neemt bij haar dienstverlening de nodige zorgvuldigheid in acht en houdt daarbij naar beste vermogen rekening met de belangen van de cliënt. Geen van de bepalingen van deze algemene bankvoorwaarden of van de door de bank gebruikte bijzondere voorwaarden kan aan dit beginsel afbreuk doen.

2.3 In hoofdstuk 2 van de Basishandleiding (getiteld 'Gebruik van de website') heeft de Bank informatie opgenomen over de werking van de geldrekening.

Als u een rekening bij Binck opent, wordt er standaard een euro- en dollarrekening voor u geopend. Alle transacties in dollars worden via uw dollarrekening afgewikkeld en transacties in alle andere valuta via uw eurorekening. Wanneer u onvoldoende saldo op de euro of dollarrekening heeft, maar wel voldoende vrije bestedingsruimte heeft dan kan de transactie in de betreffende valuta niet worden gefiatteerd. Future orders vormen hierop een uitzondering. Deze orders worden op basis van de bestedingsruimte gefiatteerd.

U bent zelf verantwoordelijk voor het aanzuiveren van uw debetstand. U kunt dat bijvoorbeeld doen door geld over te boeken van uw euro- naar uw dollarrekening of vice versa (zie paragraaf 'Euro's overboeken naar dollarrekening en vice versa'). Binck zuivert dus nooit uit eigen beweging een debetstand op uw dollarrekening aan door uw eurorekening te debiteren of omgekeerd.

2.4 Een vrijwel gelijklopende bepaling heeft de Bank opgenomen in hoofdstuk 5 van de Handleiding Effectenkrediet. Daarbij heeft de Bank het volgende voorbeeld opgenomen:

Voorbeeld 7

Stel, u wilt voor \$ 800 effecten aankopen. Op uw eurorekening staat € 1.500 en op uw dollarrekening \$ 500. Uw vrije bestedingsruimte is (bij een euro/dollarkoers van € 1,00 en een valutarisico van 5%):

*€ 1.500 + € 500 -/ (5% * € 500) = € 1.975.*

Hoewel het saldo van uw dollarrekening maar \$ 500 bedraagt, wordt uw order gefiatteerd. Uw vrije bestedingsruimte van € 1.975 is namelijk ruim voldoende om uw order te fatteren. Na deze transactie bedraagt de debetstand op uw dollarrekening \$ 300. Over dit bedrag dient u debetrente te betalen.

Bij al uw transacties in fondsen die niet genoteerd staan in EUR of USD en voor u worden uitgevoerd wordt de tegenwaarde in EUR verrekend op uw eurorekening. Dit betekent dat u naast het koersrisico op deze fondsen ook risico loopt op fluctuaties in de vreemde valuta.

2.5 Op 4 maart 2013 heeft Consument voor het eerst in US dollar (USD) genoteerde aandelen gekocht. De aanschaf daarvan heeft tot een debetstand op de dollarrekening geleid. Nadien heeft Consument nog vaker in USD genoteerde aandelen aangeschaft, hetgeen de debetstand heeft vergroot. De Bank heeft Consument vervolgens debetrente in rekening gebracht.

2.6 De Bank heeft Consument jaarlijks jaaroverzichten van zijn bij haar aangehouden rekeningen doen toekomen waarop de debetstand en de betaalde debetrente is vermeld.

2.7 Na overleg met zijn accountant, die de in rekening gebrachte debetrente signaleerde, heeft Consument zich op 12 maart 2015 tot de Bank gewend met een klacht. Consument heeft nadien zijn klacht aan Kifid voorgelegd.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering

- 3.1 Consument vordert compensatie van het geleden verlies, door hem begroot op een bedrag van € 71.543, hetwelk bestaat uit de in rekening gebrachte debetrente en het ontstane valutaverschil.

Grondslagen en argumenten daarvoor

- 3.2 Consument voert hiertoe onder meer aan dat BinckBank in strijd heeft gehandeld met de op haar rustende zorgplicht en hem onvoldoende heeft geïnformeerd ter zake van de dollarrekening.

Verweer van de Bank

- 3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

- 4.1 De Commissie stelt vast dat het door de Bank aangeboden concept 'Zelf Beleggen' execution only effectendienstverlening betreft. In deze vorm van effectendienstverlening neemt de belegger (Consument) zelfstandig en zonder voorafgaand advies beleggingsbeslissingen en voert de beleggingsonderneming (de Bank) de door de belegger opgegeven opdrachten uit. De beleggingsonderneming dient de belegger bij aanvang van een execution only relatie heldere informatie te verstrekken omtrent haar dienstverlening opdat de belegger in staat gesteld wordt kennis te nemen van wat hij van de beleggingsonderneming kan en mag verwachten. Van de belegger mag in een execution only relatie worden verwacht dat hij zich (vooraf) in de werking van de aangeboden dienstverlening verdiept en dat hij na het aangaan van de overeenkomst zelf controleert of de door hem gegeven opdrachten correct en zorgvuldig worden uitgevoerd, ook en met name als de opdrachten elektronisch c.q. via het internet verwerkt worden en de terugkoppeling via die zelfde weg verloopt.
- 4.2 De Commissie hanteert de hiervoor geformuleerde uitgangspunten als beoordelingskader voor de klacht van Consument. De Commissie begrijpt dat de klacht van Consument met name is ingegeven door de omstandigheid dat hij zich niet bewust was van het feit dat het verrichten van transacties van in Amerikaanse dollar (USD) genoteerde effecten ten laste van de USD rekening kwamen, en dat daarmee direct een effectenkrediet werd geopend waarvoor de Bank hem een debetrentevergoeding in rekening heeft gebracht.
- 4.3 Consument stelt zich op het standpunt dat de informatievoorziening niet voldoende duidelijk is geweest, en doelt daarbij vooral op de aan hem verstrekte informatie aangaande de op zijn naam geopende USD rekening en de manier waarop die rekening via de website van de Bank aan hem getoond wordt. Consument heeft aangevoerd dat hij bij aanvang van de relatie een informatiemap met de voorwaarden en handleidingen van de Bank heeft ontvangen, en dat dit informatiemateriaal geen melding maakte van de USD rekening.

Nog daargelaten de weren van de Bank dat zij ten tijde van het sluiten van de overeenkomst enkel nog via elektronische weg haar voorwaarden aan cliënten ter beschikking stelde en dat Consument heeft getekend voor de lezing van de voorwaarden zoals die golden in 2012, constateert de Commissie dat ook in de door Consument zelf aan de Commissie overgelegde Voorwaarden de relevante informatie vermeld staat, onder 3.1 'Openen en doel Rekening':

3.1.1 BinckBank zal ten name van Cliënt een Rekening openen voor zowel:

a. het administreren van de voor Cliënt door BinckBank gehouden financiële instrumenten, als

b. het administreren van alle geldmutaties, voortvloeiende uit ontvangst/bijschrijving en overmakingen/afschrijvingen, transacties in financiële instrumenten, ontvangst van dividenden en coupons, boeking van renten en kosten.

In geval van transacties in financiële instrumenten vindt op transactiedatum debitering respectievelijk creditering van de Rekening, waarop de financiële instrumenten die aan Cliënten toebehoren worden geadmistreerd, plaats onder gelijktijdige creditering respectievelijk debitering van de geldrekening. De betreffende mutaties inzake (a) en (b) zullen tot uitdrukking worden gebracht in de Rekening, die bestaat uit een administratie in financiële instrumenten, een eurorekening en, voorzover van toepassing, een US-dollarrekening of een in enig andere valuta luidende rekening, zulks naar discretie van BinckBank. BinckBank beschouwt de eurorekening en de US-dollarrekening en de in enig andere valuta luidende rekening, binnen de Rekening als drie aparte geldrekeningen; over de credit- en debetsaldi op elk van deze rekeningen wordt afzonderlijk rente berekend.

Bij lezing hiervan had Consument kunnen begrijpen hoe de rekeningstructuur werkte.

Voorts had Consument zich na kennisneming van deze informatie kunnen en moeten realiseren dat na uitvoering van de betreffende orders van in USD genoteerde effecten er geen transacties op zijn Euro rekening zichtbaar werden en had dat aanleiding moeten geven ofwel de verstrekte informatie alsnog te bestuderen ofwel vragen te stellen aan de Bank over de zichtbaarheid van de gedane transacties.

4.4 Consument heeft voorts gewezen op de omstandigheid dat de brochure welke hij van de Bank heeft ontvangen, vermeldt dat er geen verborgen kosten of vervelende verrassingen achteraf in rekening worden gebracht. En dat is, zo begrijpt de Commissie uit de klacht, met het in rekening brengen van de debetrente wel degelijk gebeurd. Naast het feit dat Consument bij lezing van de onder 4.3 geciteerde voorwaarden reeds had kunnen beseffen dat er rente over een debetsaldo in rekening zou worden gebracht, acht de Commissie het verweer van de Bank, inhoudende dat Consument ieder kwartaal kennis heeft kunnen nemen van de in rekening gebrachte debetrente als ook in de jaaroverzichten deze post heeft kunnen zien staan, afdoende. Het ligt op de weg van de belegger de aan hem verstrekte informatie tot zich te nemen en bij vragen hierover contact op te nemen met de beleggingsonderneming in kwestie. Dat Consument eerst na jaren heeft bemerkt dat de USD rekening een negatieve stand vertoonde, kan dan ook niet aan de Bank worden tegengeworpen. Voor zover het beroep van Consument op artikel 2.1.1 van de Basisvoorwaarden aldus moet worden begrepen dat daaruit een waarschuwplicht voor de Bank kan worden afgeleid in gevallen als deze waarin een ongewenste debetstand voorkomt op een rekening, dient de Commissie het er voor te houden dat de Bank terecht heeft aangevoerd dat zij zich niet verdiept in de beleggingsstrategie van haar cliënten, en zij dat ook niet hoeft te doen. Het betreft immers een execution only relatie en de Bank hoeft niet per cliënt na te gaan of deze al dan niet vanuit een speculatief oogpunt een debetstand op een bepaalde (valuta)rekening doet ontstaan.

4.5 Verder heeft Consument nog gewezen op de tweede effectenrekening welke hij aanhoudt bij de Bank en waaraan niet automatisch een USD rekening is gekoppeld. De Bank heeft hier tegen ingebracht dat de bedoelde rekening niet eenzelfde soort rekening betreft maar er een is van vermogensbeheer.

Zij heeft toegelicht dat de werkwijze bij die rekening afwijkt van de werkwijze die bij onderhavige execution-only rekening wordt toegepast. Deze toelichting is naar het oordeel van de Commissie afdoende.

- 4.6 Ten aanzien van het verwijt van Consument dat hij door het aangaan van posities van in USD genoteerde effecten waardoor een USD debetstand is ontstaan nadeel heeft geleden nu de USD in die periode ten opzichte van de euro in waarde is gestegen, merkt de Commissie op dat, nu het ontstaan van een debetstand niet aan de Bank verwijtbaar is, het aldus ontstane verlies een gevolg is van een normaal beleggersrisico.
- 4.7 Resumerend acht de Commissie een zorgplichtschending zijdens de Bank niet aannemelijk. Daarmee is van gegrondheid van de klacht van Consument geen sprake en kan diens vordering niet worden toegewezen.
- 4.8 Overigens is het de Commissie onder meer uit de behandeling ter zitting gebleken dat wellicht meerdere cliënten van de Bank over hetzelfde onderwerp vragen hebben gesteld dan wel klachten aan haar hebben voorgelegd. Alhoewel de Commissie zoals hiervoor overwogen geen schending van de zorgplicht van de Bank of anderszins een tekortkoming in de informatievoorziening aanneemt, strekt het, gelet op de brede doelgroep van de Bank, tot aanbeveling te onderzoeken of zij in haar communicatie met haar (beoogde) cliënten kan benadrukken wat de gevolgen van de werking van haar product op dit punt behelzen, bijvoorbeeld door het geven van een extra waarschuwing in het scherm bij aankoop van effecten in USD.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/consumenten/hoe-wordt-uw-klacht-behandeld